

2007/2008. tanév

Megyei/fővárosi forduló

I. kategória

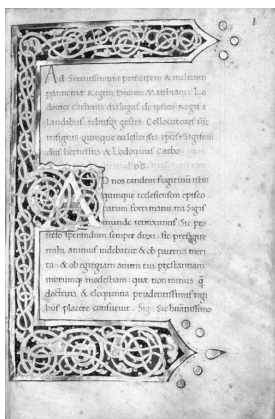
Írásbeli feladatlap
versenyző példánya

A versenyző tanuló kódszáma:

Elért pontszám:

/100

Üdvözlünk Kedves Versenyző!

Imondhatod magadról, hogy jól tájékozódsz a múltban? Felismered-e a korabeli helyszíneket? Ismered-e Mátyás kortársait? Eligazodsz-e a könyvtárban? A mai délelőttön **90 perc** áll a rendelkezésedre ahhoz, hogy részt vegyél ezen a Mátyás korabeli időutazáson az alábbi kérdések megválaszolásán, valamint a feladatok megoldásán keresztül.

Segítőd a könyvtár dokumentumai. Titkaik kulcsa pedig az a tudás, amelyet évek során az iskolában, tanáraid és könyvtárostanárod segítségével elsajátítottál.

Kérjük, hogy a feladatlapot **tollal töltsd ki!**

Szerencsés utat!

A feladatlap készítői

1.

Lássuk, hogyan tájékozódsz Mátyás korában! Állítsd megtörténésük sorrendjébe az alábbi eseményeket!

	Podjebrád György váltságdíj fejében elengedi Hunyadi Mátyást
	feleségül veszi Podjebrád Katalint
	királlyá választják Budán
	megkoronázzák
	feleségül veszi Beatrixet
	elfoglalja Bécset
	az országgyűlés megszavazza a Fekete Sereg költségeit
	házasságon kívül fia születik

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	

2.

Visegrádon sétálunk. Vajon megnézhetjük-e sétánk során a következőket? Jelöld a táblázatban!

	igen	nem
a) Mátyás király kútja (Stróbl Alajos alkotása)		
b) Salamon torony		
c) Mátyás király (Fadrusz János alkotása)		
d) Oroszlános-udvar		
e) Mátyás szülőháza		
f) Struccos-kút		
g) Herkules-kút		
h) Mátyás király és Beatrix királyné emblémáival díszített padlótéglák		

9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	

3.

Kiket ismerhetett Mátyás király?

Az alábbi felsorolásból húzd át egy határozott vonallal azokat a személyeket, akiket Mátyás biztosan NEM ismert személyesen!

Szilágyi Mihály, Balassi Bálint, Janus Pannonius, Vitéz János, Budai Nagy Antal, Toldi Miklós,

Hess András, Kinizsi Pál, Galeotto Marzio

A fentiek közül kik voltak Mátyás király rokonai?

17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	

4.

Nézzünk körül az országban és határainkon túl is! Azonosítsd be, mit látsz a képen és hol található! A betűt ÉS a számot írd a kép mellé a megfelelő oszlopba!

Cím	Hely
a) Mátyás (Zala György, 1905)	1.) Budapest, Budai vár
b) Herkules-kút	2.) Kolozsvár
c) Mátyás király kútja	3.) Budapest, Hősök tere
d) Mátyás szülőháza	4.) Visegrád

kép	cím	hely
		
		

kép	cím	hely
		
		

- 28.
- 29.
- 30.
- 31.
- 32.
- 33.
- 34.
- 35.

5.

Mátyás vadászatairól is olvashattál, vajon az alábbiak közül melyik ebbel vadászhatott? Írd a képek alá vadászhatott vele (i) vagy nem vadászhatott vele (h)!

Mátyás király igazságosságát számos monda örökítette meg. Írd le annak a címét, amelyik egy kutyavadászról szól!

.....

- 36.
- 37.
- 38.
- 39.
- 40.

6.

Sétáljunk el a híres könyvtárba is!

a) Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget és egészítsd ki!

Mátyás király pompás könyvtárat gyűjtött, a Corvinianát, amely kötetre volt tehető, és amely a könyvtár után a reneszánszkori Európa második legnagyobb könyvgyűjteménye volt. Mátyás számára írt műveket tartalmazott, de megtalálhatók voltak benne a kor legfontosabb munkáinak példányai is. tudósokat, művészeket hívott meg udvarába. Az ő uralkodása alatt nyomtattak először könyvet Magyarországon melynek latin címe volt, és Budán műhelyében-ban készült, korábban, mint Angliában vagy Spanyolországban.

Galeotto Marzió, Janus barátja az ő hívására már 1461-ben megfordult Magyarországon, de 1465 óta hosszú ideig Budán élt, s ő lett a Corvina első

A könyvtár Mátyás halála után, a török hódoltság idején szétszóródott a világban. A gyűjtemény megmaradt darabjai ma a világ mintegy 50 könyvtárában vannak. A bizonyítottan hiteles corvinák száma

b) Melyik könyvet használtad ennek a feladatnak a megoldásához? Tüntesd fel itt a legfontosabb adatait!

41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	
54.	
55.	

7.

A katalóguscédula alapján válaszolj az alábbi 1-5 kérdésre, a hatodikra azonban máshol keresd a választ!

943.9

C 84

Csukovits Enikő (1961-)

Liliom és holló : [az Árpád-ház kihalásától a mohácsi vészig] / írta Csukovits Enikő ; [az illusztrációkat kész. Bátki László et al.] ; [fotók Csorba Csaba et al.]. - Budapest : M. Kvkлуб - Officina Nova Kv., 2001, cop. 1999. - 103 p. : ill., színes ; 31 cm. – (Új képes történelem)
Bátki László
Csorba Csaba (1946-)

- a) Melyik sorozat tagja a könyv?
- b) Melyik kiadó adta ki?
- c) Mikor jelent meg először?
- d) Melyik polcon keresed a könyvtárban?
- e) Melyik állat szerepel a címben?
- f) Lehetett-e Mátyás címerállata örvösholló? Indokold meg a válaszodat!

.....

.....

56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.

8.

Melyik polcon keresnéd a következő könyveket? Írd a megadott raktári jelzeteket a művek után!

355 641 700 750 920 930 943.9 K 67 M 86

a) Balogh Jolán: A régi magyar és európai művészet kincsei	
b) Komjáthy István: Mátyás-mondák könyve	
c) Francine Segan: Shakespeare konyhája: Reneszánsz receptek	
d) Winkler Gusztáv: Váarak, erődök, erődítések: Reneszánsz erődépítészet Magyarországon	
e) A reneszánsz festészete: Az európai művészet diadala	
f) Móra Ferenc: Mesék Mátyás királyról	
g) Varga Domokos: Magyarország virágzása és romlása	
h) Who's who: Ezeréves Magyarország: Ki kicsoda a magyar történelemben?	
i) Világtörténelmi enciklopédia 9.: A reneszánsztól az ellenreformációig	

63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.
70.
71.

9.

Milyen típusú könyvből valók az alábbi idézetek? Írd az idézet betűjelét a megfelelő helyre!

Szaklexikon	Periodika	Szépirodalom	Ismeretterjesztő irodalom	Életrajzi lexikon

a)

„Hunyadi Jánosné és testvére, Szilágyi Mihály Vitéz János váradi püspökkel, Hunyadi egykori kancellárjával s a Hunyadi-ház többi barátaival szövetkezve, a győzelem biztos reményében kezdhették meg működésüket Mátyás trónjelöltsége érdekében. Törekvésük mennyire találkozott a nemzet óhajtásával, mutatja az, hogy az idegen trónkövetelők, Albert leányainak férjei által hangoztatott igények semmi visszhangra sem találtak az országban, s a Hunyadi-ház legnagyobb ellensége, Garai László nádor, bár lelke mélyében maga is reményt táplált a trón elnyerésére, jónak látta felajánlani támogatását Mátyás megválasztásához.”

b)

„A Mátyás-mesék száma még minden bizonnyal növekedni fog. Már címük is elárulja szociális beállítottságukat és magyarázza Mátyás király és a hozzá fűződő történetek népszerűségét. A király a szegény emberek gyámola a felettük hatalmaskodókkal, támaszuk a nyomorúsággal szemben. – Irod. Tóth Béla: A magyar anekdotakincs (I–VI., Bp., 1898–1903); Jókai Mór: A magyar nép élce szép hegedűszóban (Bp., 190410); Ortutay Gyula: Magyar népköltészet (III., Bp., 1955); Ortutay Gyula–Dégh Linda–Kovács Ágnes: Magyar népmesék (III., Bp., 1960).”

c)

„Mátyás király egyszer, mikor szokása szerint szegény vándorlegénynek öltözve járta az országot, jó napszállat után érkezett be Nagyszalontára. A cudar téli zimankó bekergette az embereket a tűzhely mellé, hiába bolyongott a király a csendes utcákon, sem egy lelket, sem egy nyitott ajtót nem talált sehol. Fáradt volt pedig a király, fázott is kegyetlen, az éhség is elcsigázta: ugyan megörült, mikor a város szélén meglátott egy kovácműhelyt. Könnyű volt meglátni, mert a nyitott ajtón röpködtek kifelé a szikrák, ahogy a mester odabent kalapálta a vasat az üllőn.”

d)

Mátyás, I. (Kolozsvár, 1443. febr. 23. – Bécs, 1490. ápr. 6.): király (1458 – 90), középkori történelmünk egyik legnagyobb alakja, a központosított monarchia létrehozására irányuló törekvés fő képviselője. Hunyadi János és Szilágyi Erzsébet másodszületett fia. Mindkét házassága (Podebrad Katalin, 1463. máj. 1. és aragóniai Beatrix, 1476. szept. 5.) gyermektelen maradt; természetes fia Corvin János (Edelpeck Borbála bécsi polgárlánytól).

e)

„Szenzációs leletként a középkor legnagyobb harangját készítő Konrád műhely bronznyomata is előkerült a Visegrád új leendő városközpontja helyén végzett idei ásítások során nyilatkozta Szőke Mátyás, a Mátyás Király Múzeum igazgatója”

72.	
73.	
74.	
75.	
76.	

12.

Válassz ki egy Mátyás királyról is szóló könyvet, és készíts róla 15-20 sornyi könyvajánlást kortársaid számára!

90.	
91.	
92.	
93.	
94.	
95.	
96.	
97.	
98.	
99.	

13.

Időutazásunkról, visszatérve a XXI. századba, figyeld meg alaposan az alábbi képet! Írd a kép mellé, hol találkozhatsz Mátyás királlyal?

100.	
------	--

Az utazás véget ért. A feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak. Örülünk, hogy részt vettél ebben a munkában! Viszontlátásra a következő fordulóban!

